



REPUBLIKA HRVATSKA
Visoki trgovački sud Republike Hrvatske
Berislavićeva 11, Zagreb

Poslovni broj: 52 Pž-749/2017-2

U I M E R E P U B L I K E H R V A T S K E

P R E S U D A

**I
R J E Š E N J E**

Visoki trgovački sud Republike Hrvatske, u vijeću sastavljenom od sudaca Draženke Deladio, predsjednika vijeća, te Raoula Dubravca, suca izvjestitelja i Josipa Turkalja, člana vijeća, u pravnoj stvari tužitelja–protutuženika CEROVLJE PROMET d.o.o. u stečaju, Cerovlje, Cerovlje 64, OIB 56970441732, kojeg zastupa punomoćnik Mario Biondić, odvjetnik u Puli, Kašićeva 8, protiv tuženika–protutužitelja DANORA GRGOROVIĆA iz Pule, Štinjanska cesta 1, OIB 06493395051, kojeg zastupa punomoćnik Luka Šumberac, odvjetnik u Puli, Flanatička 16, radi naknade štete u iznosu od 17.124,10 kn te utvrđenja ništetnosti zadužnice i proglašenja ovrhe nedopuštenom, odlučujući o žalbi tuženika–protutužitelja protiv presude Trgovačkog suda u Pazinu poslovni broj P-278/2015-33 od 25. studenog 2016., u sjednici vijeća održanoj 3. ožujka 2020.

p r e s u d i o j e

I. Odbija se kao neosnovana žalba tuženika–protutužitelja i potvrđuje presuda Trgovačkog suda u Pazinu poslovni broj P-278/2015-33 od 25. studenog 2016. u točki II. izreke.

II. Preinačuje se presuda Trgovačkog suda u Pazinu poslovni broj P-278/2015-33 od 25. studenog 2016. u točkama I., III. i IV. izreke i sudi:

1. Odbija se tužbeni zahtjev koji glasi:

„I. Nalaže se tuženiku–protutužitelju da isplati tužitelju–protutuženiku iznos od 17.124,10 kn (sedamnaestisućastodvadesetčetiri kune i deset lipa) zajedno sa zateznim kamatama koje na taj iznos teku od 4. kolovoza 2012. pa do isplate po stopi koja se do 31. srpnja 2015. određuje, za svako polugodište, uvećanjem eskontne stope Hrvatske narodne banke koja je vrijedila zadnjeg dana polugodišta koje je prethodilo tekućem polugodištu za pet postotnih poena, a od 1. kolovoza 2015. po stopi koja se određuje za svako polugodište uvećanjem prosječne kamatne stope na stanja kredita odobrenih na razdoblje dulje od godine dana nefinancijskim trgovačkim društvima izračunate za referentno razdoblje koje prethodi tekućem polugodištu za tri postotna poena, u roku od osam dana.“

2. Svaka stranka snosi svoje troškove.

Obrazloženje

Prvostupanjski je sud presudio:

„I. Nalaže se tuženiku-protutužitelju da isplati tužitelju-protutuženiku iznos od 17.124,10 kn (sedamnaestisućastodvadesetčetiri kune i deset lipa) zajedno sa zateznim kamatama koje na taj iznos teku od 4. kolovoza 2012. pa do isplate po stopi koja se do 31. srpnja 2015. određuje, za svako polugodište, uvećanjem eskontne stope Hrvatske narodne banke koja je vrijedila zadnjeg dana polugodišta koje je prethodilo tekućem polugodištu za pet postotnih poena, a od 1. kolovoza 2015. po stopi koja se određuje za svako polugodište uvećanjem prosječne kamatne stope na stanja kredita odobrenih na razdoblje dulje od godine dana nefinancijskim trgovačkim društvima izračunate za referentno razdoblje koje prethodi tekućem polugodištu za tri postotna poena, u roku od osam dana.

II. Odbija se protutužbeni zahtjev tuženika-protutužitelja koji glasi :

„1. Utvrđuje se ništetnom zadužnica koju je izdalo društvo ICC gradnja d.o.o. Cerovlje, Cerovlje 64, OIB 60911847762, pod posl. br. OV-1535/12, ovjerena po javnom bilježniku Mariji Hrvatini iz Poreča, 8. marta 1 od dana 28. ožujka 2012.

2. Proglašava se nedopuštenom ovrha koja se vodi pred Općinskim sudom u Pazinu, posl. br. Ovr-422/12 određena rješenjem o ovrsi toga suda posl. br. Ovr-422/12-2 od 11. srpnja 2012.“

III. Nalaže se tuženiku-protutužitelju da tužitelju-protutuženiku naknadi troškove parničnog postupka u iznosu 4.492,24 kn (četritisućečetiristodevedesetdvije kune i dvadesetčetiri lipe) u roku od osam dana.

IV. Odbija se zahtjev tužitelja-protutuženika za naknadom troškova parničnog postupka u iznosu od 500,24 kn.“

Prema obrazloženju pobijane odluke tužitelj je pokrenuo ovrhu protiv ovršenika ICC gradnja d.o.o. na temelju ovršne isprave–zadužnice, pljenidbom i prijenosom novčane tražbine koju ovaj ima prema tuženiku, a u skladu s pravilima Ovršnog zakona („Narodne novine“ broj: 57/96, 29/99, 42/00, 173/03, 194/03, 151/04, 88/05, 121/05 i 67/08; dalje: OZ). Tuženik je nakon što mu je dostavljeno rješenje o ovrsi čime je provedena pljenidba i ujedno mu zabranjeno da tu tražbinu ispunji ovršeniku, tražbinu u utuženom iznosu od 17.124,10 kn ispunio ovršeniku te se izjasnio da je spornu isplatu izvršio jer je to smatrao poštenim i moralnim i jer se bojao da ovršenik ne pokrene protiv njega ovršni postupak i naplati zadužnicu koju je imao. Tužitelj kao ovrhovoditelj u tom postupku stekao je založno pravo na zaplijenjenoj tražbini. Sud je mišljenja da je tuženik tužitelju prouzročio štetu time što je zaplijenjenu tražbinu platio nakon provedene pljenidbe i navedenog upozorenja te je prihvatio zahtjev za naknadu štete u skladu s odredbom čl. 1045. i čl. 1046. Zakona o obveznim odnosima („Narodne novine“ broj: 35/05, 41/08, 125/11 i 78/15; dalje: ZOO), te ujedno naložio tuženiku naknaditi zatezne kamate prema stopi za ostale odnose.

Protutužbeni zahtjev za utvrđenje ništetnim ovršne isprave–zadužnice i posljedično proglašenje nedopuštenim ovrhe koju je tužitelj pokrenuo protiv ICC gradnja d.o.o. sud je utvrdio neosnovanim. Razlog ništetnosti u protutužbenom zahtjevu–sklapanje ugovora sa samim sobom u smislu odredbe čl. 41. st. 3. u vezi s čl. 49. Zakona o trgovačkim društvima („Narodne novine“ broj: 152/11 –111/12, 68/13, 110/15, 40/19; dalje: ZTD) i čl. 426. ZTD-a sud je ocijenio neosnovanim u konkretnoj situaciji. Naime, tužitelj, nad kojim je otvoren stečaj, je bio jedini član ICC gradnje d.o.o. te je njegov stečajni upravitelj kao zakonski zastupnik tužitelja imenovao samog sebe kao člana uprave u navedenom društvu i svom

osnivaču, koji mu je ujedno vjerovnik, kao zakonski zastupnik dao bianko zadužnicu zbog potraživanja koja njegov osnivač ima prema njemu. Tužitelj je nakon toga pokrenuo ovršni postupak protiv ovršenikovih dužnika, pa tako i protiv tuženika, na novčanim tražbinama koje ovršenik ima prema svojim dužnicima. Izdavanje zadužnice po shvaćanju suda predstavlja posao u okviru uobičajenog poslovanja društva, a tuženik nije dokazao da bi osnovni pravni posao zbog kojeg je izdao zadužnicu bio sporan. Osim toga, tužiteljev odbor vjerovnika u stečajnom postupku nad tužiteljem dao je suglasnost da se naplate potraživanja protiv ICC gradnje d.o.o. na novčanim tražbinama koje je ovaj imao prema svojim dužnicima. Zbog toga je sud zaključio da zadužnica nije ništetna zbog razloga ništetnosti.

Tužnik je podnio žalbu protiv prvostupanjske presude zbog svih žalbenih razloga s prijedlogom da drugostupanjski sud njegovu žalbu uvaži i pobijanu presudu preinači odnosno ukine i predmet vrati na ponovno suđenje. U bitnom osporava da su ispunjene pretpostavke tuženikove odgovornosti za štetu. Tužitelj je mogao kao vjerovnik ICC gradnja d.o.o. na temelju sporne zadužnice pokrenuti ovršni postupak protiv tog dužnika. Tuženik je uredno podmirio svoje dugovanje prema svojem vjerovniku odnosno ICC gradnja d.o.o. te su sve uplate da je tužitelj pokrenuo ovršni postupak protiv svojeg dužnika mogle biti proslijeđene tužitelju. Ustraje na razlozima ništetnosti izdavanja ovršne isprave zadužnice zbog navedenog sklapanja pravnog posla sa samim sobom. Navodi da tužiteljev stečajni upravitelj nije imao posebnu ovlast skupštine društva za sklapanja svojevrsnog ugovora o osiguranju, a trebao i s obzirom na iznos potraživanja naveden u zadužnici imati i suglasnost skupštine vjerovnika tužitelja.

Tužitelj nije odgovorio na žalbu.

Žalba djelomično nije osnovana, a djelomično je osnovana.

Pobijanu presudu ovaj je drugostupanjski sud ispitao u skladu s odredbom čl. 365. st. 1. i 2. Zakona o parničnom postupku („Narodne novine“ broj: 148/11 – pročišćeni tekst, 25/13 i 70/19; dalje: ZPP), u granicama razloga navedenih u žalbi, pazeći po službenoj dužnosti na bitne povrede odredaba parničnog postupka iz čl. 354. st. 2., t. 2., 4., 8., 9., 11., 13. i 14. ZPP-a i na pravilnu primjenu materijalnog prava.

Pobijana odluka o protutužbenom zahtjevu, protivno žalbenim navodima, nije zahvaćena žalbenim razlogom bitne povrede odredaba parničnog postupka iz čl. 354. st. 2. t. 11. ZPP-a jer su izneseni razlozi obrazloženja u dovoljnoj mjeri jasni i razumljivi, te o odlučnim činjenicama ne postoji proturječnost između onog što se u razlozima presude navodi o sadržaju isprava i samih tih isprava i presudu je moguće ispitati iako se određeno ne navode odredbe materijalnog prava koje je sud primijenio odlučujući o zahtjevima.

Neosnovano žalitelj razloge ništetnosti zadužnice prvenstveno nalazi u činjenici da je stečajni upravitelj tužitelja bio ujedno i jedini član uprave ICC gradnje d.o.o. koja je tuženikov vjerovnik, a tužiteljev dužnik i koji je tužitelju dao zadužnicu na temelju koje je pokrenut sporni ovršni postupak. Prije svega zadužnica nije pravni posao nego isprava na kojoj je javno ovjеровljen potpis i kojom se daje suglasnost da se radi naplate tražbine određenog vjerovnika zapljene svi računi te da se u skladu s izjavom sadržanom u zadužnici novac s tih računa izravno isplaćuje vjerovniku, a takva isprava ima učinak pravomoćnog

rješenja o ovrsi kojim se zapljenjuje tražbina po računu i prenosi ovrhovoditelju radi naplate. Kod bjanko zadužnice situacija je drugačija utoliko što se dužni iznos naknadno upisuje.

Stečajni upravitelj tužitelja je u trenutku izdavanja zadužnice, odnosno ovjere potpisa bio osoba ovlaštena za zastupanje ICC gradnja d.o.o. i osoba ovlaštena ovjeriti svoj potpis na ispravi–zadužnici, jer su očigledno prethodno realizirani pravni poslovi na temelju kojih je tužitelj imao potraživanje. Tuženik to ne spori, već ističe razloge ništetnosti koji nemaju veze s pravnim poslovima već osporava valjanost zadužnice navodeći da se radi o pravnom poslu sklopljenom protivno odredbama Zakona o trgovačkim društvima. Takvo je shvaćanje neosnovano. Osim što se kod izdavanja zadužnice ne radi o pravnom poslu, iz utvrđenog činjeničnog stanja proizlazi da je stečajni upravitelj bio ovlašten poduzeti radnje koje su dovele do imenovanja uprave u tuženikovom vjerovniku ICC gradnji d.o.o. Naime, kako je tužitelj bio jedini član navedenog društva prije otvaranja stečaja, nakon otvaranja stečajnog postupka prava tijela dužnika prestala su i prešla na stečajnog upravitelja (čl. 89. Stečajnog zakona, Narodne novine“ broj: 44/96, 29/99,129/00,123/03, 82/06, 116/10, 25/12, 133/12; dalje: SZ). Stoga je stečajni upravitelj imao na temelju zakona ovlast kao skupština tužitelja imenovati upravu tuženikovog vjerovnika, a ne postoji razlog koji bi zabranjivao da to bude i on sam. Druga je stvar pitanje valjanosti takvih pravnih radnji koje se mogu smatrati i pravnim radnjama od posebne važnosti za koje je potrebna suglasnost odbora vjerovnika, a takvu je suglasnost stečajni upravitelj pribavio. Suglasnost zapravo znači da stečajni upravitelj u okviru svojih temeljnih dužnosti brine i za ostvarivanje tražbina stečajnog dužnika, dakle tužitelja, a za to mu je u određenim situacijama potrebna i odgovarajuća suglasnost. Pravne radnje koje poduzima stečajni upravitelj mogu se pobijati po općim pravilima za pobijanje pravnih radnji, odnosno pravnih poslova, a u konkretnoj situaciji ne radi se o tome, već o tvrdnjama tuženika o ništetnosti izdavanja zadužnice zbog navedenih razloga. Kako je i prvostupanjski sud naveo pravilne razloge koje prihvata i ovaj sud, izdavanje zadužnice nije u konkretnoj situaciji ništetno.

I protutužbeni zahtjev radi proglašenja nedopuštenim ovrhe određene rješenjima o ovrsi protivno žalbenim navodima nije ništetan. Ovrha na novčanoj tražbini provodi se pljenidbom i prijenosom, a protiv rješenja o pljenidbi ovršenikov dužnik nema pravo žalbe. To znači da ovršenikov dužnik, odnosno tuženik nije stranka ovršnog postupka i ne može zahtijevati proglašenje nedopuštenom ovrhe na temelju ovršne isprave, jer to pravo pripada ovršeniku i njega sud može uputiti na parnicu radi proglašenja ovrhe nedopuštenom. Zbog navedenih je razloga protutužbeni zahtjev neosnovan, kako je to pravilno utvrdio prvostupanjski sud.

U odnosu na tužbeni zahtjev radi naknade štete prvostupanjski je sud na utvrđeno činjenično stanje pogrešno primijenio odredbe materijalnog prava.

Naime, prvostupanjski je sud prihvatio tužbene navode da iz sadržaja tužiteljevog zahtjeva proizlazi da se radi o zahtjevu za naknadu štete zbog toga jer tuženik kao ovršenikov dužnik nije isplatio utuženi iznos u skladu s rješenjem o ovrsi koji je bio dužan tužiteljevom dužniku i ujedno ovršeniku u ovršnom postupku kojeg je tužitelj pokrenuo na temelju ovršne isprave, već je taj iznos isplatio ovršeniku.

Radi se o tome da je prvostupanjski sud izjašnjenje tuženika kao ovršenikovog dužnika u spornom ovršnom postupku i plaćanje zaplijenjenog iznosa ovršeniku kao svojem

vjerovniku kao jednu od pretpostavki odgovornosti za štetu ocijenio sukladno odredbi čl. 1045. ZOO-a. Sud ujedno navodi da su ispunjene i druge pretpostavke odgovornosti za štetu na temelju krivnje. Takvo je shvaćanje prvostupanjskog suda nepravilno. Prema odredbi čl. 157. st. 1. OZ-a sud je na prijedlog ovrhovoditelja, ovdje tužitelja, zatražio od tuženika izjašnjenje je li voljan namiriti tražbinu, a tuženik je nakon što mu je dostavljeno rješenje o ovrsi uz upozorenja propisana odredbama Ovršnog zakona platio ovršeniku i naveo da je to učinio te da više nije dužan platiti sporni iznos, a naveo je i razloge zbog kojih je to učinio. Dakle, tuženik nije sporio da je bio dužan, ali je sporni iznos platio i to ne tužitelju nego neposredno svojem vjerovniku, a to je protivno upozorenju iz rješenja o ovrsi. Odgovornost ovršenikova dužnika za štetu pretpostavlja da se ovaj nije očitovao u smislu odredbe čl. 157. st. 1. OZ-a ili da se neistinito ili nepotpuno očitovao. U konkretnoj situaciji nije se radilo niti o jednoj od zakonom propisanih situacija, već jednostavno o tuženikovoj tvrdnji da je svoju obvezu izvršio, istina prekasno, ali svojem vjerovniku. U takvoj situaciji tužiteljev zahtjev za naknadu štete nije osnovan, jer nisu ispunjene pretpostavke njegove odgovornosti za štetu koje moraju biti kumulativno ispunjene. Kako je Ovršnim zakonom propisano da štetnu radnju predstavlja propuštanje očitovati ili se očitovati neistinito ili nepotpuno, a tuženik se izjasnio prema odredbi čl. 157. st. 1. OZ-a sud je prihvaćanjem zahtjeva za naknadu štete pogrešno primijenio odredbu čl. 1045. ZOO-a u vezi s odredbom čl. 158. OZ-a.

Sukladno čl. 368. st. 1. i čl. 373. t. 3. ZPP-a presuđeno je kao u izreci.

Prema odredbi čl. 166. st. 1. i 2. ZPP-a valjalo je odlučiti o troškovima cijelog postupka. Tuženik je u cijelosti uspio u odnosu na odbijeni tužbeni zahtjev, a tužitelj u odnosu na odbijeni protutužbeni zahtjev pa je sukladno odredbi čl. 154. st. 1. i čl. 155. ZPP-a odlučeno da svaka stranka snosi svoje troškove postupka s obzirom da su troškovi potrebni za vođenje parnice i s obzirom na vrijednost predmeta spora svakog od zahtjeva u bitnom jednaki.

Zagreb, 3. ožujka 2020.

Predsjednik vijeća
Draženka Deladio

Broj zapisa: **17894-85233**

Kontrolni broj: **0a5ee-370e3-85a37**

Ovaj dokument je u digitalnom obliku elektronički potpisan sljedećim certifikatom:

CN=DRAŽENKA DELADIO, L=ZAGREB, O=VISOKI TRGOVAČKI SUD REPUBLIKE HRVATSKE,
C=HR

Vjerodostojnost dokumenta možete provjeriti na sljedećoj web adresi:

<https://usluge.pravosudje.hr/provjera-vjerodostojnosti-dokumenta/>



unosom gore navedenog broja zapisa i kontrolnog broja dokumenta.

Provjeru možete napraviti i skeniranjem QR koda. Sustav će u oba slučaja prikazati izvornik ovog dokumenta.

Ukoliko je ovaj dokument identičan prikazanom izvorniku u digitalnom obliku, **Visoki trgovački sud Republike Hrvatske** potvrđuje vjerodostojnost dokumenta.